

របាយការណ៍ស្តីពីការត្រៀមរៀបចំសម្រាប់ឆ្នាំរំលឹកស្នូត នៅកម្ពុជា

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា ២០១៤-២០២៣ បានផ្តល់ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ពង្រឹង ភាពធន់ទៅនឹងគ្រោះរាំងស្ងួត និងមុខសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់អាកាសធាតុ។ លើសពីនេះទៀត មានគោលនយោបាយនិង ផែនការជាក់លាក់សម្រាប់វិស័យ ដែលដោះស្រាយលើទិដ្ឋភាពជាក់លាក់ នៃការគ្រប់គ្រងផលប៉ះពាល់ និងការកសាង ភាពធន់ទៅនឹងគ្រោះរាំងស្ងួត រយៈពេលវែង។

គ្រោះរាំងស្ងួតត្រូវបានដោះស្រាយតាមរយៈការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដោយមានផែនការ យុទ្ធសាស្ត្រនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សម្រាប់វិស័យធនធានទឹកនិងឧតុនិយម (២០១៣-២០១៧) បានខិតខំ ប្រឹងប្រែងអនុវត្តឆ្ពោះទៅរកការកែលម្អបណ្តាញឧតុនិយមនិងជលសាស្ត្រក្នុងប្រទេស និងផ្តល់ព័ត៌មានទាន់ពេលវេលា ស្តីពីផលប៉ះពាល់ដោយធាតុអាកាស និងមុខសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ដែលអាចកើតមាន រួមទាំងគ្រោះរាំងស្ងួត។ ផែនការនេះ ក៏ផ្តល់ផងដែរសម្រាប់ការកសាង មូលទិន្នន័យទឹកក្រោមដីថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីប៉ាន់ប្រមាណធនធាន សម្រាប់ប្រព័ន្ធ ធារាសាស្ត្រកសិកម្ម។ ឈានទៅរកទីបញ្ចប់នេះ អ៊ីវ៉ាតធី (eWater) ប្រទេសអូស្ត្រាលី បានគាំទ្រគំនិតផ្តួចផ្តើមជាច្រើន លើមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រងទឹក ដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍របស់អូស្ត្រាលី ក្នុងការគ្រប់គ្រងគ្រោះរាំងស្ងួត។ ផែនការនេះក៏ រួមបញ្ចូល ទាំងការស្តារប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ខ្នាតតូច និងមធ្យម ដើម្បីឆ្លើយតបឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ក្នុងអំឡុង ពេលមានគ្រោះរាំងស្ងួត។

ការដោះស្រាយបញ្ហានៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការបន្តទៅនឹងគ្រោះរាំងស្ងួតដែលកើតមានញឹកញាប់ និងធ្ងន់ធ្ងរ រាជរដ្ឋាភិបាលមានគោលបំណងបង្កើនសមត្ថភាពថ្នាក់ជាតិ ផ្នែកជីវបច្ចេកវិទ្យា។ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ កសិកម្ម ២០១៤-២០១៨ ផ្តល់អាទិភាពដល់ការអភិវឌ្ឍគ្រប់ពូជធននឹងអាកាសធាតុ ពូជស្រូវមានគុណភាពខ្ពស់ រួមជាមួយការកែលម្អគ្រាប់ពូជសម្រាប់សាកស្រូវកម្ពុជា ដំណាំរួមផ្សំ និងដំណាំកសិឧស្សាហកម្ម និងកែលម្អប្រព័ន្ធ ផលិតកម្ម បសុសត្វ។

ក្រៅពីគំនិតផ្តួចផ្តើម ដឹកនាំដោយថ្នាក់ជាតិ មានគម្រោងជាច្រើនដែលឧបត្ថម្ភគាំទ្រដោយម្ចាស់ជំនួយ និងបាន រួមចំណែកដោយផ្ទាល់ដល់ការកសាងភាពធន់ទៅនឹងគ្រោះរាំងស្ងួត។ ការពង្រឹងព័ត៌មានអាកាសធាតុ និងប្រព័ន្ធផ្តល់ ព័ត៌មានជាមុន ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយភាពធន់នឹងអាកាសធាតុ (២០១៥-២០២០) នៅព្រះរាជា ណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងគោលបំណងកសាងសមត្ថភាពស្ថាប័ន សម្រាប់ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ ធាតុអាកាស និងអាកាសធាតុ។ គម្រោងនេះកំពុងត្រូវបានអនុវត្តដោយ កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNDP) ដែលទទួលបានការគាំទ្រថវិកា ពីមជ្ឈមណ្ឌលបរិស្ថានពិភពលោក។ ជាមួយការវិភាគ ការធ្វើគម្រោង និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអំពីនិន្នាការ អាកាសធាតុ និងការផ្តល់ប្រឹក្សាផ្នែកអាកាសធាតុ គម្រោងនេះក៏ធ្វើការឆ្ពោះទៅរកការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធប្រកាសឱ្យជឿជាក់មុន ។

គម្រោងផ្សេងទៀត គឺជាផ្នែកមួយនៃការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយ មុខសញ្ញាគ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត របស់មហាអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គ (២០១៣-២០២០) ដែលត្រូវបានឧបត្ថម្ភគាំទ្រដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។ ក្នុងន័យនេះ ការកសាងសហគមន៍ធន់នឹងគ្រោះមហន្តរាយលើកទី២ មានគោលបំណងលើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រង គ្រោះរាំងស្ងួត និងទឹកជំនន់នៅក្នុងខេត្តពោធិ៍សាត់ ដោយពង្រឹងសមត្ថភាព សម្រាប់ការព្យាករណ៍ទឹកជំនន់ និងគ្រោះ រាំងស្ងួត និងការប្រកាសឱ្យដឹងមុន ការកែលំអហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងទឹក និងការកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់ការ គ្រប់គ្រងទឹកជំនន់និងគ្រោះរាំងស្ងួតនៅមូលដ្ឋានសហគមន៍។ យុទ្ធសាស្ត្រ គឺដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាព ភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងបង្កើនកិច្ចសម្របសម្រួលស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិ សម្រាប់ការធ្វើសមាហរណកម្ម ការកាត់បន្ថយហានិភ័យគ្រោះមហន្តរាយ និងការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយទៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ពួកគេ។ វាក៏មានគោលបំណង ជួយដល់ស្ថាប័ននៅ ថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងជនបទឱ្យបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រ កាត់បន្ថយហានិភ័យគ្រោះមហន្តរាយប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព និង បង្កើនភាពធន់ តាមរយៈការកាត់បន្ថយហានិភ័យគ្រោះមហន្តរាយនៅតាមមូលដ្ឋានសហគមន៍។

គម្រោងមួយដែលមានចំណងជើងថា “កសាងការអនុវត្តកសិកម្មប្រកបដោយភាពធន់ ដោយសមាហរណកម្ម ព័ត៌មានភូមិសាស្ត្រ សម្រាប់ការតាមដានត្រួតពិនិត្យលើវិស័យកសិកម្ម នៅអាងទន្លេមេគង្គក្រោម៖ ការផ្តោតលើ លក្ខខណ្ឌស្រូវ” កំពុងត្រូវបានអនុវត្តនៅ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ គម្រោងនេះមានគោលបំណងពង្រឹង សន្តិសុខស្បៀង និងជីវភាពរស់នៅទប់ទល់នឹងអាកាសធាតុនិងគ្រោះមហន្តរាយផ្សេងៗ តាមរយៈការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង នូវលទ្ធភាពទទួលបានព័ត៌មាន តាមដានត្រួតពិនិត្យតាមប្រព័ន្ធដីជម្រក មុនពេលមានបញ្ហាអាកាសធាតុ។ ដោះស្រាយ បញ្ហាឆ្លងដែនទាក់ទងនឹងទឹក និងបង្កើតការព្យាករណ៍ផលិតកម្ម ផ្នែកលើភូមិសាស្ត្រ ដោយប្រើប្រព័ន្ធតាមដាន ត្រួតពិនិត្យដំណាំយ៉ាងជ័រ (CropWatch Cloud)។ ដោយមានការគាំទ្រពីអង្គការអេស្តាប់ (ESCAP) វិទ្យាស្ថាននៃ ការចាប់សញ្ញាពីចម្ងាយ និងផែនដីឌីជីថល (RADI) នៃបណ្ឌិត្យសភាវិទ្យាសាស្ត្រចិន បានផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេស អំពីប្រព័ន្ធតាមដានត្រួតពិនិត្យដំណាំយ៉ាងជ័រ (CropWatch Cloud) ដែលសម្របទៅតាមតម្រូវការ របស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។ ដូចមានឈ្មោះ បង្ហាញក្នុងប្រព័ន្ធនេះ (<http://cloud.cropwatch.com.cn>) គឺជាវេទិកាតាមដានត្រួតពិនិត្យដំណាំយ៉ាងជ័រ ដែលផ្តល់សេវាកម្មព័ត៌មាន ផ្នែកកសិកម្ម និងក្សេត្រសាស្ត្រអាស្រ័យ អាកាសធាតុ។ វាអាចមានការផ្លាស់ប្តូរទម្រង់ ក្នុងការតាមដានត្រួតពិនិត្យដំណាំ ដោយផ្ដើមចេញពីឧបករណ៍ និងទិន្នន័យទៅជាសេវាកម្មព័ត៌មាន ផ្តល់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់។ គម្រោងនេះក៏រួមបញ្ចូលទាំងការពង្រឹងសមត្ថភាព ក្នុងការ ប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ស្មាតហ្វូន ដែលបំពាក់ឧបករណ៍ (GIS-Video-GPS) ដើម្បីប្រមូលសំណាកភូមិសាស្ត្រ លើប្រភេទ ដំណាំ និងការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យនៅលើតំបន់ផលិតកម្មកសិកម្មសំខាន់ៗនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីក្រិតតាមខ្នាត ផែនទី ដំណាំ និងម៉ូដែលផែនទីដំណាំស្រូវ នៅក្នុងប្រព័ន្ធតាមដានត្រួតពិនិត្យដំណាំយ៉ាងជ័រ CropWatch Cloud សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា។

ប្រភព: របាយការណ៍អេស្តាប់ (ESCAP) ឆ្នាំ២០១៩ លើប្រធានបទ “ត្រៀមរៀបចំសម្រាប់ឆ្នាំរាំងស្ងួត” (ទំព័រ ៤០-៤១)